

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

«Təsdiq edirəm»
Tədris məsələləri üzrə prorektor
vəzifəsini icra edən Dos Z.İ.Məmmədov:

12 sentyabr 2025-ci il

Fənn sillabusu

Fakültə: İqtisadiyyat və idarəetmə

İxtisas: 050810-Turizim işinin təşkili

Kafedra: Texnologiya və texniki elmlər

I.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Turizimdə İKT

Kodu: İPFS-B07

Tədris ili: IV (2025-2026), VII semestr

Tədris yükü: Cəmi: 45 saat (30 saat mühazirə, 15 saat seminar)

Tədris forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 4 kredit

Auditoriya N:

II.Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı: Nuruzadə Arzu Əli qızı, müəllim

Məsləhət saati: II gün saat 12²⁰ -13⁵⁵

E-mail ünvanı: arzu.nuruzade96@gmail.com

Kafedranın ünvanı: Lənkəran şəhər Fizuli 170 a 1 saylı Tədris korpusu

III.Tövsiyyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

Əsas

1. "İnformatika" Dərslik.S.Q.Kərimov,S.B.Həbibullayev,T.İ.İbrahimzadə. Bakı 2011
2. "İnformatika" Ə.M.Salmanova, M.Ə. Abbasova, BAKI - 2015
3. "İnformatika üzrə praktikum" Dərs vəsaiti. N. Cəfərov, N. Rəhimova. Bakı 2003
4. "İnformatika və kompüterləşmənin əsasları" Ə.Abbasov, M.Əlizadə, E.Seyidzadə. Bakı 2009

Əlavə

5. N.Allahverdiyeva, M.Namazov. "Kompüter informasiya kommunikasiya texnologiyaları" Bakı-2012

IV. Prerekvizitlər : Fənnin tədrisi üçün öncədən digər fənlərinin tədrisinə zərurət yoxdur.

V.Korekvizitlər: Bu fənin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Müasir dövrdə elmi-tərəqqinin əsas istiqamətlərində biri istehsalat və qeyri-istehsalat sahələrinin kompüterləşdirilməsi və cəmiyyətin informasişadılmasıdır. Hal-hazırda tələbələrimizin böyük bir informasiya texnologiyalarını, kompüterin arxitekturası, informasiya proseslərində istifadə olunan əsas və əlavə qurğuları, tətbiq edilən müxtəlif proqram komponentlərin növlərini, internet və kompüter şəbəkəsini kifayət qədər mənimsəməkdir.

Tələbələr bu kursu mənimsəməklə informasiya texnologiyaların əsas anlayışları ilə tanış olacaq, hesablama texnikasında istifadə olunan say sistemləri və alqoritmləşdirmə prinsiplərini öyrənəcəkdir, kompüterlərin yaranma tarixi və onların arxitekturası, həmçinin əsas və əlavə qurğular haqqında məlumatları əldə edəcəkdir. Proqramların növlərini və hansı məqsədlərə xidmət etdiyini biləcəkdir. Bununla yanaşı kursun yekununda tələbənin əldə etdiyi biliklərdən magistratura səviyyəsinə qəbulun 1-ci mərhələsində istifadə edə biləcək.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır. Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal - tələbə keçilmiş material dərinədən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir;
- 9 bal - tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam aşabilir;
- 8 bal - tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal - tələbə keçilmiş material başadüşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir;
- 6 bal - tələbənin cavabı əsasən düzgündür;
- 5 bal - tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir;
- 4 bal - tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal - tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal - tələbənin mövzudan qismən xəbəri var;
- 0 bal - suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur. Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahana qədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Əla	A
1.	91-100		
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada təcrid görülməkdir.

X. Təqvim mövzu planı: Mühazirə – 30 saat, seminar 15 – saat, Cəmi 45 – saat.

Mühazirə mövzuları			
S/s	Mövzunun adı və məzmunu	Saat	Tarix
1.	Informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının əsas anlayışları və Turizimdə İKT Plan: 1.İnformasiya-kommunikasiya texnologiyalarının mahiyyəti və fənninin predmeti 2. Turizimdə İKT 3.Turizim sektorunda informasiya kommunikasiya texnologiyalarından istifadə 4. "İnformasiya" anlayışı və informatika	2	
2.	Informasiya – tədqiqat obyekti və informasiya cəmiyyəti Plan: 1. İnformasiyanın xassələri, formaları, növləri və təqdim olunma üsulları 2. İnformasiya prosesləri və informasiya mühafizəsi. 3.İnformasiya cəmiyyəti	2	
3.	İnformasiyanın hesablanması və say sistemləri Plan: 1.İnformasiyanın miqdarının ölçü vahidlər və informasiyanın kodlaşdırılması 2. Məqsədsiz və məqsəli say sistemləri 3.Ədədlərin bir say sistemindən digərinə keçirilməsi	2	
4.	Elektron hesablama maşınları (EHM) Plan: 1. Hesablama texnikasının inkişaf tarixi 2. EHM-lərin nəsilləri 3. EHM-in arxitekturası və ümumi quruluş prinsipi	2	
5.	Kompüterlərin təsnifatı Plan: 1.Kompüterlərin ölçülərinə görə təsnifatı 2.Fərdi kompüterin əsas təsnifat növləri	2	
6.	Fərdi kompüterlər Plan: 1. Fərdi kompüterin əsas xarakteristikaları və iş prinsipi 2. Fərdi kompüterlərin əsas qurğuları	2	
7.	Yaddaş və periferiya qurğuları Plan: 1.Daxili və xarici yaddaş qurğuları 2.Periferiya (əlavə) qurğuları:giriş qurğuları 3.Periferiya (əlavə) qurğuları:çıxış qurğuları	2	
8	Alqoritm əsasları Plan: 1. Alqoritm anlayışı və xassələri 2. Alqoritmin təsvir üsulları və tipləri	2	
9	Kompüterin proqram təminatı və turizim sahəsində istifadə olunan proqramlar Plan:	2	

	1.Sistem proqram təminatı 2.Tətbiqi proqram təminatı 3. Instrumental proqram təminatı 4. Turizim sahəsində istifadə olunan proqramları	2	
10.	Əməliyyat sistemi anlayışı və təsnifatı Plan: 1.Əməliyyat sistemi anlayışı və təsnifatı 2.Əməliyyat sistemləri ailəsi	2	
11.	Windows əməliyyat sistemindən istifadə və Microsoft office paketi Plan: 1. Windows-un istifadəçi qrafik interfeysi 2. Windows 10 əməliyyat sistemi 3. Microsoft office paketi və onun proqramlarından turizim sahəsində istifadə	2	
12.	Kompüter qrafikasının əsasları və onların turizim sahəsində istifadəsi Plan: 1.Rastr qrafika, vektor və üçölçülü qrafika və onların turizim sahəsində istifadə olunması	2	
13.	Kompüter şəbəkələri və müəssisədə istifadəsi Plan: 1.Kompüter şəbəkələri, onların təyinatı və təsnifatı; 2.Lokal kompüter şəbəkələri və müəssisədə istifadəsi.	2	
14.	İnternet qlobal kompüter şəbəkəsi Plan: 1. İnternet texnologiyaları və turizim sektorunda onlardan istifadə 2. İnternetdə axtarış sistemləri və onların turizim sahəsində istifadəsi.	2	
15.	Sosial şəbəkələr və onların turizim sahəsində rolu Plan: 1.Sosial şəbəkələr və onların turizimdə rolu 2. Sosial medianın turizim xidmətlərinin təşkili və təbliğində tətbiqi	2	
Cəmi:		30	
Seminar mövzuları			
S/s	Mövzunun adı	Saat	Tarix
1.	Informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının və informasiyanın əsas anlayışları və Turizimdə İKT	2	
2.	Informasiyanın tədqiqat obyekti və say sistemləri	2	
3.	Elektron hesablama maşınları (EHM)	2	
4.	Fərdi kompüterlər və periferiya qurğuları	2	
5.	Alqoritm əsasları və kompüterin proqram təminatı və turizim sahəsində istifadə olunan proqramlar	2	
6.	Əməliyyat sistemləri	2	
7.	Kompüter qrafikasının əsasları və onların turizim sahəsində istifadəsi	2	
8.	Kompüter şəbəkələri və müəssisədə istifadəsi	2	
Cəmi:		15	

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

- İnformasiya texnologiyalarının fənn ilə əlaqələndirmək;
- İnformasiya kommunikasiya texnologiyalarından istifadə edərək informatika dərində bilik və bacarıqlara yiyələnmək.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri

- İnformasiya kommunikasiya texnologiyaların əsas anlayışları ilə tanış olacaqlar
- İnformasiyanın alınması, saxlanması və emalının əsas üsul və vasitələrinə yiyələnmək, kompüterdən informasiyanın idarə edilməsi vasitəsi kimi istifadə bacarığına qlobal kompüter şəbəkələrində informasiya ilə işləmə qabiliyyətinə malik olmaq.
- Qoyulmuş məsələyə uyğun olaraq iqtisadi verilənlərin emalı üçün emal vasitələrini seçmə, hesablamanın nəticələrini təhlil etmə və alınmış nəticələri əsaslandırma bacarığına yiyələnmək.
- Daxili və xarici mənbələrdən istifadə edərək zəruri verilənləri toplama, təhlil etmə və analitik hesabat hazırlama bacarığına yiyələnmək.
- Analitik və tədqiqat məsələlərinin həlli üçün müasir texniki vasitələrdən və informasiya texnologiyalarından istifadə bacarığına malik olmaq.
- Kommunikativ məsələlərin həlli, Internetdə axtarış və arayış sistemləri vasitəsilə peşə əhəmiyyətli informasiyanın axtarışı və seçimi vasitələrindən və informasiya texnologiyalarından istifadə qabiliyyətinə malik olmaq.
- Təlim və özünü təlim proseslərində iştirak üçün İKT vasitələrindən istifadə imkanlarına malik olmaq.
- Turizim sektorunda internet texnologiyalarının və sosial şəbəkələrin rolunu öyrənəcəklər

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV. Fənnin kollokvium sualları:

Birinci kollekvium sualları.

1. İnformasiya-kommunikasiya texnologiyalarının mahiyyəti və fənninin predmeti
2. Turizimdə İKT
3. İnformasiyanın xassələri, formaları, növləri və təqdim olunma üsulları
4. İnformasiya prosesləri və informasiya mühafizəsi
5. İnformasiya cəmiyyəti
6. İnformasiyanın miqdarının ölçü vahidləri və informasiyanın kodlaşdırılması
7. Mövqesiz və mövqeli say sistemləri
8. EHM-lərin nəsilləri
9. EHM-in arxitekturası və ümumi quruluş prinsipi
10. Kompüterlərin ölçülərinə görə təsnifatı

İkinci kollektivum sualları

1. Fərdi kompüterin əsas xarakteristikaları və iş prinsipi
2. Fərdi kompüterlərin əsas qurğuları
3. Daxili və xarici yaddaş qurğuları
4. Periferiya (əlavə) qurğular.
5. Alqoritm anlayışı və xassələri
6. Alqoritm təsvir üsulları və tipləri
7. Kompüterin proqram təminatı
8. Turizim sahəsində istifadə olunan proqramları
9. Əməliyyat sistemi anlayışı və təsnifatı
10. Əməliyyat sistemləri ailəsi

XV. Fənnin imtahan sualları:

I blok

1. İnformasiya-kommunikasiya texnologiyalarının mahiyyəti və fənninin predmeti
2. Turizimdə İKT
3. Turizim sektorunda informasiya kommunikasiya texnologiyalarından istifadə
4. "İnformasiya" anlayışı və informatika
5. İnformasiyanın xassələri, formaları, növləri və təqdim olunma üsulları
6. İnformasiya prosesləri və informasiya mühafizəsi
7. İnformasiya cəmiyyəti

II blok

8. İnformasiyanın miqdarının ölçü vahidləri və informasiyanın kodlaşdırılması
9. Mövqesiz və mövqeli say sistemləri
10. Ədədlərin bir say sistemindən digərinə çevrilməsi
11. Hesablama texnikasının inkişaf tarixi
12. EHM-lərin nəsilləri
13. EHM-in arxitekturası və ümumi quruluş prinsipi
14. Kompüterlərin təsnifatı
15. Kompüterlərin ölçülərinə görə təsnifatı
16. Fərdi kompüterin əsas təsnifat növləri

III blok

17. Fərdi kompüterin əsas xarakteristikaları və iş prinsipi
18. Fərdi kompüterlərin əsas qurğuları
19. Daxili və xarici yaddaş qurğuları
20. Periferiya (əlavə) qurğuları: giriş qurğuları
21. Periferiya (əlavə) qurğuları: çıxış qurğuları
22. Alqoritm anlayışı və xassələri
23. Alqoritm təsvir üsulları və tipləri

IV blok

24. Kompüterin proqram təminatı
25. Sistem proqram təminatı
26. Tətbiqi proqram təminatı
27. Instrumental proqram təminatı
28. Turizim sahəsində istifadə olunan proqramları
29. Əməliyyat sistemi anlayışı və təsnifatı
30. Əməliyyat sistemləri ailəsi
31. Windows-un istifadəçi qrafik interfeysi
32. Windows 10 əməliyyat sistemi

33. Microsoft office paketi və onun proqramlarından turizim sahəsində istifadə
V blok
34. Rastr qrafika, vektor və üçölçülü qrafika və onların turizim sahəsində istifadə olunması
35. Kompüter şəbəkələri, onların təyinatı və təsnifatı
36. Lokal kompüter şəbəkələri və müəssisədə istifadəsi
37. Internet texnologiyaları və turizim sektorunda onlardan istifadə
38. Internetdə axtarış sistemləri və onların turizim sahəsində istifadəsi
39. Sosial şəbəkələr və onların turizimdə rolu
40. Sosial medianın turizim xidmətlərinin təşkili və təbliğində tətbiqi

Fənnin sillabusu "Turizm işinin təşkili " ixtisasının tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

«Texnologiya və texniki elmlər» kafedrasının 12.09.2025-ci il tarixli iclasında təsdiq olunmuşdur.

Kafedra müdiri:

Fənn müəllimi:

dos. R. F. Əliyev

m. A.Ə. Nuruzaadə

m.A.N.Ələskərzadə